

BOTKYRKA KOMMUN

Undersökning och identifiering av betydande miljöaspekter av detaljplan Sibble

Tumba, 2019-10-30

Förord

Följande undersökning är framtagen inför kommande samråd av detaljplan Sibble. Syftet med undersökningen är dels att avgöra om genomförandet av föreslagen detaljplan ger upphov till betydande miljöpåverkan och därför kräver en strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, och dels att identifiera och avgränsa vilka miljöaspekter som är betydande i planen.

Ansvarig för behovsbedömningen har varit Dan Arvidsson, miljöenheten, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Botkyrka kommun.

Sammanfattande bedömning

Planen bedöms inte ge upphov till betydande miljöpåverkan och kräver därför inte att en miljöbedömning utförs.

Kritisk miljöaspekt är kulturmiljö.

Inom området finns ett flertal fornlämningar. Om fastigheter med fornlämningar styckas, behöver det göras en bedömning om det krävs en utredning/utgrävning av fornlämningarna. Detta gäller även om dragningen av ny vattenledning påverkar aktuella fornlämningsplatser.

Nedströms liggande kustvattenförekomst är Kaggfjärden som inte klarar god status p.g.a. höga näringshalter. Vägarnas utformning och status kommer inte ändras. När de nya fastigheterna bebyggs kommer ytterligare ytor kommer att hårdgöras, bl.a. i form av takytor. Avstyckningarna bedöms medföra en mindre ökning av dagvatten med låg föroreningsgrad som i huvudsak infiltreras och diffust avvattnas mot Kaggfjärden. En ev. ökad belastning av näringsämnen på Kaggfjärden förväntas bli mycket liten och inte påverka möjligheten att nå miljökvalitetsnormerna. Men då det inte är klarlagt hur dagvattensituationen ser ut idag är det svårt att dra några definitiva slutsatser. En dagvattenutredning bör därför utföras.

Inledning

När en kommun upprättar en plan ska ställning tas till behovet av att genomföra en strategisk miljöbedömning av planen i enlighet med reglerna i miljöbalken 6 kap. 3-6 §§. En *undersökning* (innan 2018 kallad *behovsbedömning*) ska tas fram som ett underlag för ställningstagandet. I undersökningen utreds om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan utifrån de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Från och med 2018 ska kommunen, efter undersökningen, i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, Miljöbalk (1998:808) 6 kap. 7 §. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten, Lag (2017:955).

Syfte

Syftet är att genomföra en detaljplan för Sibble för att kunna ansluta området till kommunalt vatten vilket skapar förutsättningar för att bilda 17 nya fastigheter för bostäder. De nya tomterna bildas genom delning av befintliga tomter, d.v.s. ingen ny mark tas i anspråk utanför befintliga tomter. Minsta tomtstorlek föreslås bli 2000 m².

Beskrivning av området och påverkan av planen

Det aktuella området ligger i Grödinge direkt väst om Kaggfjärden. Området avgränsas i söder av åkermark vid Olberga gård, i väster av väg 569, i norr av skogsmark och åkrarna vid Snäckstaviks gård samt i ost av Kaggfjärden. Närmaste bostadshus ligger c:a 100 m från strandkant. Planområdet utgörs av ett område med villor med generellt stora tomter, där de något större vägarna är asfalterade och de mindre grusade. Området är anslutet till kommunalt avlopp, men inte till kommunalt vatten. Höjderna inom området varierar från 65 möh till havsnivå. I stort sluttar hela området mot havet.

Mark och strålning

Höjderna i området utgörs av urberg omgivna av svämsediment och morän. I lågpunkterna är jordarten lera. Områden med postglacialt sand-grus förekommer. Inom de senare, tillsammans med områden med svämsediment, kan områden med högrisk för markradon förekomma. I övriga området är det lågrisk- eller normalriskmark för markradon.

Inom planområdet finns mindre områden som är utpekade som *aktsamhetsområden* med avseende på markstabilitet.

Miljöenheten har inga uppgifter om att det skulle finnas markföroreningar inom området.

Vid detaljplanering och avstyckningar inom området måst risken för markradon och markinstabilitet beaktas.

Rekreation och friluftsliv

Då strandtomter saknas finns möjlighet för allmänheten att röra sig längs stranden. Ett antal båtbyggor sticker ut från land genom vassbältet. Det finns även en badplats. Området bedöms främst användas av boende i området.

Planen bedöms inte påverka områdets betydelse för rekreation och friluftsliv.

Kulturmiljö och landskapsbild

Inom området finns ett flertal fornminnen. Flera av dem ligger på de större tomterna som storleksmässigt (> 4000 m²) bedöms kunna styckas. Preliminärt rör det sig om de fem fastigheterna: Olberga 1:19-1:21, Sibble 2:27 och 2:32.

En utredning bör utföras för att fastställa att inte fler av de styckningsbara tomterna innehåller fornlämningar. Om tomter med fornlämningar ska styckas bör det föregås av utgrävningar. C:a tjugo nya villor inom området förväntas inte påverka landskapsbilden.

Karta i bilaga 1.

Natur

Området består av tomtmark; allt ifrån rena trädgårdstomter med gräsmattor och kulturväxter till mer opåverkad naturmark. Planområdet saknar kända naturvärden. Området omges av åkermark och en del barrblandskog.

Planens genomförande, genom avstyckning av ett tjugotal tomter inom redan bebyggt och planlagt område, bedöms inte påverka några kända naturvärden.

Vatten

Området som lutar ned mot Kaggfjärden avvattnas sannolikt diffust mot havet, utan att samlas upp i ett vattendrag. Vägarna inom området kantas av öppna diken. De något större vägarna är asfalterade och de mindre, generellt grusade. Det är oklart om och i så fall hur dagvattnet leds i området och om det samlas upp på några platser.

Kaggfjärden är en vattenförekomst (VISS) som har *måttlig ekologisk* status p.g.a. övergödningssproblem. Den *kemiska statusen är god* med undantag för överallt överskridande ämnen, i det här fallet kvicksilver och polybromerade difenyletrar. Miljö kvalitetsnormen god ekologisk status ska följas år 2027. Planområdet berör ingen grundvattenförekomst.

Planen innebär att som mest kommer tjugofyra nya bostäder i form av villor att byggas. Vägarnas utformning och status kommer inte ändras. När de nya fastigheterna bebyggs kommer ytterligare ytor kommer att hårdgöras, bl.a, i form av takytor. Det är önskvärt att hårdgöra så lite som möjligt, t.ex. att låta bli att asfaltera garageuppfarter. Dagvatten ska tas omhand på den egna fastigheten.

Avstyckningarna bedöms medföra en mindre ökning av dagvatten med låg föroreningsgrad som i huvudsak infiltreras och diffust avvattnas mot Kaggfjärden. En ev. ökad belastning av näringsämnen på Kaggfjärden förväntas bli mycket liten och inte påverka möjligheten att nå miljö kvalitetsnormerna. Men då det inte är klarlagt hur dagvattensituationen ser ut idag är det svårt att dra några definitiva slutsatser. En dagvattenutredning bör därför utföras.

Buller

Närmaste bullerkälla är väg 569 i väster, och generellt utsätts inte planområdet för höga bullernivåer. En bullerkartläggning från 2006 visar att en del av befintliga bostäder närmast vägen utsätts för maximal bullernivå över 70 dB(A), men med en ekvivalent bullernivå under 55 dB(A).

Planens genomförande kommer inte märkbart påverka bullernivåerna. Om avstyckningar görs av tomter intill väg 569 bör påverkan av vägtrafikbuller på nya bostäder utredas.

Luft

Källor till luftföroreningsutsläpp är trafik på väg 569 och vedeldning inom området. Den förhärskande vindriktningen är från sydväst och området är sannolikt välventilerat. Miljö kvalitetsnormerna för luftföroreningarna kvävedioxid och partiklar(PM10) klaras med bred marginal enligt gjorda beräkningar som Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund utfört för år 2015 (LVF, 2018) (<http://slb.nu/slbanalys/luftfororeningskartor/>). Kollektivtrafik med buss 727 finns på väg 569 som gränsar till planområdet. Bussen går med entimmestrafik. Med bussen kan man ta sig till Tumba pendeltågstation. Boende i planerat området kommer sannolikt i huvudsak använda sig av privat bil.

Planen kommer inte medföra att miljö kvalitetsnormerna överskrids. Ökningen av luftföroreningar i form av fler fordonsrörelser och rökgaser från vedeldning p.g.a. fler hus och boende, förväntas bli marginell.

Planen

Planen följer utbyggnadsplanerna i översiktsplanen (ÖP) från 22 maj 2014. Aktuellt utrymme i ÖP gäller Grödinge och övrig landsbygd där *kommunen vill ge utrymme för mindre grupper med nya bostäder i närheten av huvudvägarna i Grödinge* samt på platser med möjlighet till anslutning till kommunalt vatten- och avlopp. I den aktualitetsförklaring av ÖP (KF 2018-04-26) framgår att kommunen har för avsikt att ta fram ytterligare riktlinjer för Grödingebygden för att säkra att översiktsplanens intentioner kan följas. Uppdraget ska återrapporteras 2019-06-30. Området är redan idag detaljplanelagt.

Bakgrundsmaterial

BBV, 2016. Botkyrkas blå värden – Vattenprogram för Botkyrka kommun (reviderat 2017-09-18), Botkyrka kommun.

BGV, 2011. *Botkyrkas gröna värden – Naturvårdsprogram för Botkyrka kommun* (reviderat 2018-08-28), Botkyrka kommun.

Ingemansson Technology AB, 2006. *Bullerkartläggning av Botkyrka kommun. Fördjupad kartläggning*. Rapport 2006:1, Miljöförvaltningen, Botkyrka kommun.

Lst, 2011. *Miljö kvalitetsnormer för vatten. En vägledning för fysisk planering i Stockholms län*. Länsstyrelsen i Stockholms län.

LVF, *PM 10 i ABC-län 2015*. <http://www.slb.mf.stockholm.se/lvf/>

LVF, *Kvävedioxid i ABC-län 2015*. <http://www.slb.mf.stockholm.se/lvf/>

VISS, Vatteninformationssystem Sverige. <http://www.viss.lansstyrelsen.se/>

ÖP, 2014. *Översiktsplan 2014, Botkyrka kommun*. Aktualitetsförklarad, KF 2018-04-26. Botkyrka kommun.

